

ГЛАВА XXII
КРИВИЧНА ДЈЕЛА ПРОТИВ УСТАВНОГ УРЕЂЕЊА И
БЕЗБЈЕДНОСТИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Напад на уставно уређење

Члан 278.

Ко силом или пријетњом употребе силе или на други противправан начин покуша да промијени уставно уређење Републике Српске, казниће се казном затвора од двије до дванаест година.

Угрожавање територијалне цјелине

Члан 279.

Ко силом или пријетњом употребе силе или на други противправан начин покуша да одцијепи дио територије Републике Српске или да дио њене територије припоји другом ентитету, казниће се казном затвора од три до петнаест година.

Довођење Републике Српске у положај потчињености или зависности

Члан 280.

Ко покуша да доведе Републику Српску у положај потчињености или зависности према некој другој држави, казниће се казном затвора од три до петнаест година.

(2) Грађанин Републике Српске у смислу ове главе је и странац с пребивалиштем у Републици Српској.

Убиство представника највиших органа Републике Српске

Члан 281.

Ко у намјери угрожавања уставног уређења или безбједности Републике Српске лиши живота председника или потпредседника Републике Српске, председника Народне скупштине Републике Српске, председника Владе Републике Српске, председника Уставног суда Републике Српске, председника Врховног суда Републике Српске или главног републичког тужиоца, казниће се казном затвора најмање десет година или казном дуготрајног затвора.

Отмица највиших представника Републике Српске

Члан 282.

(1) Ко у намјери угрожавања уставног уређења или безбједности Републике Српске изврши отмицу председника или потпредседника Републике Српске, председника Народне скупштине Републике Српске, председника Владе Републике Српске, председника Уставног суда Републике Српске, председника Врховног суда Републике Српске или главног републичког тужиоца, казниће се казном затвора од три до петнаест година.

(2) Учиниолац дјела из става 1. овог члана који отето лице добровољно пусти на слободу прије него је сазнао да је откривен,

казниће се казном затвора до двије године, а може се и ослободити од казне.

Оружана побуна

Члан 283.

(1) Ко учествује у оружаној побуни која је управљена на угрожавање уставног уређења или безбједности Републике Српске или њених највиших органа, казниће се казном затвора од три до петнаест година.

(2) Организатор или коловођа побуне, казниће се казном затвора од пет до петнаест година.

Спречавање борбе против непријатеља

Члан 284.

Грађанин Републике Српске који за вријеме рата или оружаног сукоба спречава грађане Републике Српске или грађане њених савезника да се боре против непријатеља, казниће се казном затвора од једне до десет година.

Служба у непријатељској војсци

Члан 285.

(1) Грађанин Републике Српске који за вријеме рата или оружаног сукоба служи у непријатељској војсци или другим непријатељским оружаним формацијама или учествује у рату или оружаном сукобу борећи се против Републике Српске или њених савезника, казниће се казном затвора од три до петнаест година.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко позива, одводи, врбује или на други начин наводи грађане Републике Српске за службу у непријатељској војсци или другим непријатељским оружаним формацијама или за учествовање у рату или оружаном сукобу против Републике Српске или њених савезника.

Помагање непријатељу

Члан 286.

(1) Грађанин Републике Српске који за вријеме рата или оружаног сукоба помаже непријатељу у провођењу принудних мјера према становништву Републике Српске, казниће се казном затвора од једне до десет година.

(2) Грађанин Републике Српске који с циљем помагања непријатељу политички или привредно сарађује са непријатељем за вријеме рата, казниће се казном затвора од двије до дванаест година.

Противзаконито формирање паравојних и параполицијских снага

Члан 287.

(1) Ко неовлаштено организује, обучава, опрема, мобилише или на неки други начин помаже појединце или групе лица са циљем придруживања страниј војној, паравојној или параполицијској формацији која дјелује ван Републике Српске или ко се придружи таквој формацији, казниће се казном затвора од три до петнаест година.

(2) Ко прикупља финансијска или нека друга средства, сачињава планове или се договара с другима или врбује другог или предузме било коју другу радњу којом се стварају непосредни услови за извршење овог кривичног дјела, казниће се казном затвора у трајању од једне до десет година.

(3) Ко јавно, путем средстава информисања или на било који други начин упути поруку јавности, која има за циљ подстицање другог на извршење кривичног дјела из ст. 1. и 2. овог члана, казниће се казном затвора од једне до пет година.

(4) Извршилац дјела из става 1. овог члана који откривањем групе спријечи извршење кривичног дјела или открије групу прије извршења кривичног дјела, казниће се казном затвора до двије године, а може се и ослободити од казне.

(5) Одредбе овог члана неће се примјењивати на лица која су на законит начин стекла држављанство стране земље признате од наше државе у чијој војсци, војној или полицијској формацији служе на законит начин или служе у војним формацијама међународнопризнатим и контролисаним од стране организације Уједињених нација.

Подривање одбрамбене моћи Републике Српске

Члан 288.

(1) Ко у намјери умањења одбрамбене моћи Републике Српске уништи, учини неупотребљивим или омогући да пријеђу у руке непријатеља одбрамбена постројења, објекти, положаји, наоружање или друга борбена или одбрамбена средства или преда трупе непријатељу или ко у истом циљу омета или доведе у опасност борбене или одбрамбене мјере, казниће се казном затвора најмање три године.

(2) Ко планира, са другим договором, набавља средства или на неки други начин припрема извршење кривичног дјела из става 1. овог члана, казниће се казном затвора од једне до десет година.

Диверзија

Члан 289.

Ко у намјери угрожавања уставног уређења или безбједности Републике Српске рушењем, паљењем или на други начин уништи или оштети индустријски, пољопривредни објекат, саобраћајно средство, уређај или постројења, уређаји система везе, уређај јавне употребе за воду, топлоту, гас или енергију, брану, складиште, зграду или какав други објект који има већи значај за безбједност или снабдијевање грађана или за привреду или функционисање јавних служби, казниће се казном затвора од три до петнаест година.

Саботажа

Члан 290.

Ко у намјери угрожавања уставног уређења или безбједности Републике Српске на прикривен, подмукао или други сличан начин, у вршењу своје службене дужности или радне обавезе, проузрокује знатну штету за државни орган или правно лице у којем ради или за други државни орган или правно лице, казниће се казном затвора од двије до петнаест година.

Шпијунажа

Члан 291.

(1) Ко тајне економске или службене податке или документе саопшти, преда или учини доступним страниј држави, страниј организацији или лицу које им служи, казниће се казном затвора од двије до дванаест година.

(2) Ко за страну државу или организацију ствара обавјештајну службу у Републици Српској или њом руководи, казниће се казном затвора од пет до петнаест година.

(3) Ко ступи у страну обавјештајну службу, прикупља за њу податке или на други начин помаже њен рад, казниће се казном затвора од једне до десет година.

(4) Ко прибавља тајне податке или документе у намјери да их саопшти или преда страниј држави, страниј организацији или лицу које и служи, казниће се казном затвора од једне до осам година.

(5) Ако су усљед дјела из ст. 1. и 2. овог члана наступиле тешке посљедице за безбједност, економску или војну моћ земље, казниће се казном затвора најмање пет година.

Одавање тајне Републике Српске

Члан 292.

(1) Ко неовлаштено непозваном лицу саопшти, преда или учини доступним податке или документе који су му повјерени или до којих је на други начин дошао, а који представљају тајну Републике Српске, казниће се казном затвора од једне до десет година.

(2) Ако је дјело из става 1. овог члана извршено за вријеме ратног стања или непосредне ратне опасности или оружаног сукоба, или је довело до угрожавања безбједности или економске моћи земље, учинилац ће се казнити казном затвора најмање пет година.

(3) Ако је дјело из става 1. овог члана учињено нехатно, учинилац ће се казнити казном затвора од шест мјесеци до пет година.

(4) Ако је дјело из става 2. овог члана учињено нехатно, учинилац ће се казнити казном затвора од једне до осам година.

Упућивање и пребацивање на територију Републике Српске оружаних група, оружја и муниције

Члан 293.

Ко упућује или пребацује на територију Републике Српске оружане групе, терористе, шпијуне, диверзанте, оружје, експлозив, отрове, опрему, муницију или други материјал за извршење кривичних дјела из ове главе, казниће се казном затвора од двије до дванаест година.

Позивање на насилну промјену уставног уређења Републике Српске

Члан 294.

(1) Ко у намјери угрожавања уставног уређења или безбједности Републике Српске, позива или подстиче да се силом промијени њено уставно уређење или свргну највиши представници органа власти, казниће се казном затвора од једне до осам година.

(2) Ко дјело из става 1. овог члана учини уз помоћ из иностранства, казниће се затвором од двије до десет година.

(3) Ко у намјери растурања израђује или умножава материјал који је по свом садржају такав да позива или подстиче на вршење дјела из става 1. овог члана или ко упућује или пребацује на територију Републике Српске такав материјал или држи већу количину тог материјала у намјери да га он или неко други растура, казниће се казном затвора од једне до пет године.

Помоћ учиниоцу послје извршеног кривичног дјела против уставног уређења Републике Српске Члан 295.

(1) Ко учиниоца кривичног дјела из чл. 278. до 294. овог законика крије, даје му склониште, храну, материјал, новац или друга средства, или му на други начин помаже да би спријечио или отежао његово откривање или хватање, казниће се казном затвора од једне до пет година.

(2) Нема кривичног дјела ако је лице коме је учинилац дјела наведених у ставу 1. овог члана брачни друг, лице које са њима живи у трајној ванбрачној заједници, као и сродник по крви у правој линији, брат или сестра, усвојилац или усвојеник, као и брачни друг неког од наведених лица, односно лице које са неким од њих живи у трајној ванбрачној заједници.

Стварање групе или организоване криминалне групе за вршење кривичних дјела против уставног уређења Републике Српске Члан 296.

(1) Ко организује групу или организовану криминалну групу или неко друго удружење ради вршења кривичних дјела из чл. 278. до 282. и члана 293. овог законика, казниће се казном затвора од двије до десет година.

(2) Ко постане члан неке од група из претходног става, казниће се затвором од једне до осам година.

(3) Учинилац дјела из ст. 1. и 2. овог члана који спријечи извршење кривичних дјела наведених у ставу 1. овог члана или их правовремено открије, или открије наведене групе и његове водеће чланове, казниће се казном затвора до двије године, а може се и ослободити од казне.

TI BiH KOMENTAR I PRIJEDLOG: U smislu dole navedenih komentara o grupi ili organizovanoj kriminalnoj grupi, a i stoga što udruženje kao pojam nije definisan među osnovnim pojmovima, ovdje predlažemo brisanje pojma udruženje.

Припремање кривичних дјела против уставног уређења Републике Српске Члан 297.

(1) Ко организује, планира или са другим договори извршење, или ко набавља или оспособи средства за извршење или предузме другу радњу којом се стварају непосредни

услови за извршење кривичних дјела из чл. 278. до 294. и члана 291. ст. 1. и 2. овог законика,
казниће се казном затвора од једне до пет година.

(2) Учиниолац дјела из става 1. овог члана који добровољно спријечи извршење кривичних дјела из става 1. овог члана,
казниће се казном затвора до једне године, а може се и ослободити од казне.

**Кажњавање за најтеже облике кривичних дјела против
уставног уређења Републике Српске
Члан 298.**

(1) За кривично дјело из чл. 278. до 294. овог законика које је имало за посљедицу смрт једног или више лица, тешко насиље или велика разарања,
учинилац ће се казнити казном затвора најмање десет година.

(2) Ако је при извршењу дјела из става 1. овог члана учинилац умишљајно лишио живота једно или више лица,
казниће се казном затвора најмање десет година или казном дуготрајног затвора.

TI BiH KOMENTAR I PRIJEDLOG:

Glava XXII „Krivična djela protiv ustavnog uređenja i bezbjednosti Republike Srpske“ sadrži upečatljivo veliki broj inkriminacija i u odnosu na pojedina se postavlja pitanje svrhovitosti njihovog normiranja s obzirom na načelo legitimnosti kao jedno od osnovnih načela krivičnog zakonodavstva koje je materijalizovano i u članu 3. samog Nacrta krivičnog zakonika **kroz načelo ograničenja krivično-pravne prinude** – „krivična djela i krivična sankcije propisuju se samo za ona protivpravna djela kojima se prave i slobode čovjeka i druge individualne i opšte vrijednosti društva ustanovljene ustavom i međunarodnim pravo tako povređuju ili ugrožavaju da se njihova zaštita ne bi mogla ostvariti bez krivično-pravne prinude.“ Definicija krivičnog djela iz člana 17. Nacrta takođe ističe zbog čega postoji potreba da se određene vrijednosti zaštite krivičnopravno, a to je zbog „svoje opasnosti i štetnosti.“

Iako je pitanje inkriminisanja određenih ponašanja dobrim dijelom vanpravno pitanje na koje utiču preovlađujući vrednosni stavovi zajednice, gledano i kroz prizmu kriminalno-političke opravdanosti, a i pravno-tehnički, bitno je istaći da je krivično-pravna zaštita predviđena kao *ultima ratio*, i prema predloženim zakonskim načelima i prema preovlađujućim teoretskim stavovima, gdje se preporučuje da se u (savremenim) zakonodavstvima vodi računa da je osnovni kriminalno-politički princip **ograničenje krivičnopravne represije**.¹

Predlagač je u spornoj glavi sasvim suprotno predvidio čak 22 krivična djela, a cjelishodnost normiranja se postavlja u odnosu na: **Stvaranje grupe ili organizovane kriminalne grupe za vršenje krivični djela protiv ustanov uređenja, Ugrožavanje teritorijalne cjeline, Dovođenje Republike Srpske u položaj potčinjenosti ili zavisnosti, Podrivanje odbrambrene moći Republike Srpske, Sprečavanje borbe protiv neprijatelja, Podrivanje odbrambrene moći Republike Srpske**. Npr., drugonavedeno krivično djelo (Ugrožavanje teritorijalne cjeline) je sporno jer se govori o ugrožavanju teritorijalne cjeline i ovakva krivična djela odnose se uglavnom na državu koja predstavlja zaokruženu teritorijanu cjelinu, dok dovođenje Republike Srpske u položaj potčinjenosti ili zavisnosti je

¹ Vidi: Zoran Stojanović i Dragana Kolarić, „*Krivičnopravno suzbijanje organizovano kriminaliteta, terorizma i korupcije*“, Beograd 2014.

nedovoljno definisano djelo jer radnja izvršenja je neodređena. Uvidom u rješenje KZ Srbije uočava se da je radnja izvršenja izdefinisanija i da se kaže „ko na **protivustavan** način dovede Srbiju u položaj potčinjenosti ili zavisnosti prema nekoj drugoj državi...“ umjesto „ko pokuša da (!) dovede Republiku Srpsku u položaj potčinjenosti ili zavisnosti prema nekoj drugoj državi...“ U rješenju predlagača se čak pokušaj kažnjava, dok je KZ Srbije vezao ovu radnju izvršenja za protivustavne radnje limitirajući ih isključivo na njihov protivustavni karakter.

Druga stvar koja se u ovoj glavi uočava jeste da se ovakvim noveliranjem krivičnog zakonodavstva ne postiže naročita krivično-pravna zaštita predviđena za zaštićene vrijednosti ustavnog uređenja i bezbjednosti jer ona ne zavisi od pukog broja inkriminacija i umjesto kazuističkog pristupa i „hiperprodukcije“ novih inkriminacija „nova djela“ se mogu podvesti pod već postojeća krivična djela protiv ustavnog uređenja i bezbjednosti.

ГЛАВА XI ЗНАЧЕЊЕ ИЗРАЗА У ОВОМ ЗАКОНИКУ

Значење израза Члан 123.

(1) Под територијом Републике Српске подразумевају се сувоземна територија и водене површине унутар њених граница, као и ваздушни простор над њима.

(2) Под кривичним законодавством Републике Српске подразумевају се овај законик и све кривичноправне одредбе садржане у другим законима Републике Српске.

(3) Службено лице је изабрани или именовани функционер у органима законодавне, извршне и судске власти Републике Српске, јединице локалне самоуправе и у другим државним органима и јавним установама или службама које врше одређене управне, стручне и друге послове у оквиру права и дужности власти која их је основала; судија уставног суда, судија, тужилац, правобранилац; лице које стално или повремено врши службену дужност у наведеним јавним органима или установама, нотар, извршитељ и арбитар, овлаштено лице у привредном друштву или у другом правном лицу којем је законом или другим прописом донесеним на основу закона или закљученог уговора о арбитражи повјерено вршење јавних овлаштења, а које у оквиру тих овлаштења врши одређену дужност, те друго лице које врши одређену службену дужност на основу овлаштења из закона или другог прописа донесеног на основу закона и лице којем је фактички повјерено вршење појединих службених дужности. Када је као учинилац одређеног кривичног дјела означено службено лице, лица из овог става могу бити учиниоци тих дјела ако из обиљежја појединог кривичног дјела или из појединог прописа не произлази да учинилац може бити само неко од тих лица.

(4) Одговорним лицем сматра се лице коме је у предузећу или другом правном лицу, с обзиром на његову функцију или на основу посебног овлаштења, повјерен одређен круг послова који се односе на извршавање закона, прописа донесених на основу закона или општих аката предузећа или другог правног лица у управљању и руковању имовином или у руковођењу производним или неким другим привредним процесом или надзором над њима. Одговорним лицем сматра се и службено лице кад су у питању кривична дјела код којих је као учинилац означено одговорно лице, а нису предвиђена у глави о кривичним дјелима против службене дужности овог закона, односно као кривична дјела службеног лица у некој другој глави овог закона.

(5) Кад је као извршилац одређених кривичних дјела означено само службено, односно одговорно лице, сва та лица могу бити извршиоци тих дјела, ако из обиљежја

појединог дјела или из појединог прописа не произлази да извршилац може бити само неко од тих лица.

(6) Страно службено лице је члан законодавног, извршног, управног или судског органа стране државе, јавни функционер међународне организације и њених органа, судија и други функционер међународног суда или друго службено лице међународног суда које ради за накнаду или без накнаде, на служби у Републици Српској. Страним службеним лицем сматра се лице које је члан, функционер или службеник законодавног или извршног органа стране државе, лице које је судија, поротник, члан, функционер или службеник суда стране државе или међународног суда, тужилац, лице које је члан, функционер или службеник међународне организације и њених органа, као и лице које је арбитар у страном или међународном арбитражи.

(7) Дијете, као жртва кривичног дјела, јесте лице које није навршило осамнаест година живота.

(8) Привредно друштво је, у смислу овог закона, ортачко друштво, командитно друштво, друштво са ограниченом одговорношћу и акционарско друштво (отворено и затворено).

(9) Група је најмање три лица која су повезана ради повременог или трајног вршења кривичних дјела, која не мора да има дефинисане улоге својих чланова, континуитет чланства или развијену структуру.

(10) Организована криминална група је удружење које се састоји од три или више лица која су се удружила ради вршења кривичних дјела за која је прописана казна затвора од три године или тежа казна. У наведени број чланова улази и организатор или руководиоца удружења.

TI BIH KOMENTAR I PRIJEDLOG

Definicija pojma „*organizovana kriminalna grupa*“ je u direktnoj vezi sa definicijom krivičnog djela **Udruživanje radi vršenje krivičnih djela**. Zakonodavac prvo definiše pojam „grupa“, i to kao najmanje tri povezana lica, ističući da oni ne moraju imati organizovanu unutrašnju strukturu, a potom se nadovezuje sa pojmovnim određenjem organizovane kriminalne grupe. No, u dijelu u kojem se definiše šta je to organizovana kriminalna grupa ona se dalje pojašnjava kao „udruženje“ što je izraz koji prethodno nije nomiran i koji može stvarati zabune pri određenju organizovane kriminalne grupe jer udruženje (može) pretpostavlja(ti) izvjesni stepen strukturiranosti i radi konzistentnosti i preciznosti u određenju uputno bi bilo organizovanu kriminalnu grupu nazvati grupom čime se povezuju ova dva povezana izraza i zaokružuju se u jednu logičku cjelinu. Takođe, posljednja rečenica iz definicije, da u navedeni broj članova udruženja ulazi i organizator ili rukovodilac udruženja,0 mogla bi voditi ka tumačenju da se u odnosu na organizovanu kriminalnu grupu sasvim izvjesno traži organizovanost formalnog tipa.

Dakle, da bi se izbjeglo arbitrarno tumačenje izraza „organizovana kriminalna grupa“ i da bi se dosljedno sprovela očita intencija zakonodavca treba umjesto riječi „udruženje“ staviti „grupa“ i na taj način otkloniti mogućnost različitih tumačenja. Naime, ranije se u zakonodavstvima u regionu nije ni definisao pojam grupe, već su to određivali sudovi u praksi, ali su se tu znala pojaviti veoma različita tumačenja, npr. o broju članstva (da li je to tri, pet ili samo više lica). Zakonodavac sada izbliže razrađuje i pojam grupe i organizovane kriminalne grupe na tragu **Konvencije UN o transnacionalnom organizovanom kriminalu i Preporuke komititeta ministara Savjeta Evrope Rec (2011) o vodećim principima u borbi protiv organizovanog kriminala** gdje su date vrlo slične definicije organizovane kriminalne grupe/udruženja koje bi se zajednički mogle podvesti kao grupa od tri ili vise lica koja koja postoji u izvjesnom vremenskom periodu i koja u skladu sa svojim ciljevima

izvrši jedno ili više teških krivičnih djela u namjeri da, neposredno ili posredno, stekne finansijsku ili neku drugu moć.

Drugi nedostatak u predloženoj definiciji organizovane kriminalne grupe je što se naglašava da se radi o „udruženju (...) koje se udružilo radi vršenje krivičnih djela (...)“ čime se isključuje mogućnost postojanja organizovane kriminalne grupe koja se udružila radi vršenja jednog krivičnog djela, pa je ovdje uputno da se stavi da je to „grupa (umjesto udruženje, vidi gore) koja se udružila radi vršenja jednog ili više krivičnih djela“ jer organizovani kriminal nije nužno povezan sa izvršenjem više krivičnih djela. Naprotiv, on je moguć i odnosu na izvršenje jednog krivičnog djela.

Ako bi se izvršile izmjene definicije izraza organizovana kriminalna grupa, to bi za sobom povlačilo izmjenu stava 2. člana 365., odnosno bića krivičnog djela **Udruživanje radi vršenja krivičnih djela**, pa bi u stavu 2. tog člana trebalo samo stajati: „Ko organizuje ili rukovodi organizovanom kriminalnom grupom ako zakonom za takvo organizovanje nije predviđena teža kazna.“

Još jedna izmjena koja se čini cjelishodnom u dijelu značenje izraza organizovana kriminalna grupa je da se grupa opredmeti, tj. da se istakne u definiciji njena generalna svrha kriminalnog djelovanja kako bi se do kraja pojmovno odredila. To bi značilo da se doda, prema gore navedenim međunarodnim izvorima, da grupa postoji radi neposrednog ili posrednog sticanja finansijske ili druge koristi. To ne bi iziskivalo izmjenu krivičnog djela Udruživanje radi vršenje krivičnih djela u njegovom težem obliku, u stavu 2., jer je izraz organizovana kriminalna grupa već objašnjen. Takođe, ako se ovaj prijedlog prihvati, trebalo bi cijeli tekst zakona uskladiti brisanjem pojma udruženje na svim mjestima gdje i dalje stoji udruženje kao pojam koji nije oblašten u osnovnim pojmovima i umjesto toga treba koristiti termine grupa/organizovana kriminalna grupa.

Konačni predlog na osnovu komentara za definiciju organizovane kriminalne grupe:

„Organizovana kriminalna grupa je grupa od tri ili više lica koje se udružila radi vršenja jednog ili više krivičnih djela za koje je propisana kazna zatvora od tri godine ili teža kazna, radi neposrednog ili posrednog sticanja finansijske ili druge koristi. U navedeni broj članova ulazi organizatori ili rukovodilac grupe.“

Повреда угледа суда

Члан 340.

(1) Ко у поступку пред судом изложи порузи суд или судију или ко исто дјело изврши писменим поднеском суду,

казниће се новчаном казном или казном затвора до једне године.

(2) Ко дјело из става 1. овог члана изврши путем средстава јавног информисања или друштвених мрежа,

казниће се казном затвора од једне до три године

TI BiH KOMENTAR I PRIJEDLOG:

Slično krivično djelo, Nedozvoljeno javno komentarisanje sudskih odluka, već je izbrisano iz KZ Srbije, pa bi bilo uputno da se ovo krivično djelo i ovdje izbriše jer je u suprotnosti sa Ustavom zajamčenim pravom na slobodu misli i opredjejenja, savjesti i uvjerenja, kao i javnog izražavanja mišljenja. I pored toga što su određena ograničenja ovog prava moguća i mogu biti osnovana, ona moraju imati svoje kriminalno-političko opravdanje i legitimitet. U ovom krivičnom djelu sa ovako nepreciznom

definicijom radnje izvršenja („izložiti poruzi“) ograničenje Ustavom zagarantovanog prava se ne može smatrati srazmjernim.

Teži oblik ovog krivičnog djela prostire se na sredstva informisanja, uključujući i i nove medije, a postavlja se pitanje šta bi se u praksi sve moglo smatrati „izlaganjem poruzi“, i koliko je opravdano kriminalizovati takvu radnju izvršenja. Ovo bi moglo u praksi posebno otežati npr. rad novinara, ali i ugroziti postojeće medijske i građanske slobode.